

ביום הזיכרון, בטקס שנערך בתל אביב, נשא ראש העיר רון חולדאי נאום, ובו הזכיר את בנינו ערן כהן וערן חי פרץ ז"ל.

התרגשתי היום לעמוד בשירים בכיכר ולהזכיר בפעם הראשונה גם את אנשי צוות האוויר, אחיי עזי הרוח שלחמו איתי במלחמת יום הכיפורים:

יהי זכרם ברוך

שנה אחרי שנה אני בא יחד אתכם לערב הזה בכיכר – יושב דומע עמכם אל מול הסיפורים האישיים של הנופלים המוצגים לעינינו מעל למסכים, ואחר כך אני עולה לכאן – על הבמה – ואומר דברים לכבודם ולזכרם. לכבודם וזכרם של כולם, של מעל 23 אלף הנופלים במערכות ישראל. בדבריי לאורך השנים התקשיתי לדבר על החברים שלי שנפלו. שבעה מהם – הם לוחמים מטייסת 201 שאתם לחמתי במלחמת יום הכיפורים. הייתי אז סגן מפקד הטייסת ומפקדה בימים הראשונים של המלחמה. הטייסת שלנו ספגה במלחמה הקשה ההיא את מספר האבדות הרב ביותר. שלושה עשר נפלו בשבי ושבעה חללים.

לא פעם תוהים לאן אני נעלם ביום הזיכרון ומדוע לא רואים אותי בטקסים השונים הנערכים בבתי הקברות של תל אביב-יפו. ביום הזה אני הולך ל"הר הטייסים" – עם ילדיי ובשנים האחרונות גם עם נכדיי – כדי להתייחד עם חבריי הנופלים. הערב אני מבקש לקיים חוב של כבוד לחברים האלה שלי – אנשי צוות האוויר, אחיי עזי הרוח שנפלו במלחמה הקשה ההיא. ולהזכיר אותם מעל במה זו.

רב סרן יהונתן אופיר סרן ברוך גולן סרן גיל הרן סרן דרור יפה
סרן ערן כהן רב סרן גד סמוק רב סרן אורי שעני

כל אחד מהם – עולם מלא. כל אחד מהם סיפור חיים עשיר ומרתק. אביא כאן רק סיפור אחד – שהוא כל כך ישראלי. סיפורו של סרן ערן כהן, בן קיבוץ דגניה א'. ערן התגייס ב-1968 לקורס טיס והיה לנווט. ערן היה מצעירי הטייסת אבל התבלט מיד. למרות פער הגילים בינינו, שני הקיבוצניקים... מצאנו שפה משותפת. ערן היה איש ערכי, חכם, ידע גם להתווכח, אפשר לומר אינטלקטואל.

במעלותיו כנווט אמיץ ומקצועי זכיתי לחוות בעצמי בטיסה המשותפת שלנו בזמן המלחמה. תחילה יצאנו לתקוף גשרים מעל לתעלה, ובהמשך נשלחנו לקרב אוויר עם מטוסי מיג 17 מצריים שתקפו את מוצב הפיקוד באום חשיבא בסיני. בקרב הזה – שהסתיים בהפלתם של שני מיגים – מזלי שערן היה הנווט שלי. ערנותו, יכולותיו, הכוונתו וקור רוחו תרמו כה רבות לתוצאה המוצלחת. שלושה ימים אחר כך יצא ערן יחד עם הטייס יהונתן אופיר לגיחה בעומק מצרים. לאחר שתקפו בהצלחה רבה מרכז תקשורת מצרי כ-30 ק"מ מקהיר נפגע מטוסם והופל על אדמת מצרים. שנים רבות לא נודע מקום קבורתם – גופתו של יהונתן הוחזרה לקבר ישראל ב-1982, וב-1995, 22 שנה לאחר נפילתו, נמצאה גם גופתו של ערן והובאה לקבר ישראל בקיבוץ דגניה א'. גם שם הייתי.

שנה וחצי אחרי שהוכרז נעדר החליטה אחותו של ערן, שולמית, לקרוא לבנה על שמו. ערן (חי) פרץ – זה היה שמו של האחיין שהתגייס ב-1994 והיה לאיש שריון. שנתיים אחרי שגופת הדוד הובאה לקבורה בדגניה – נפל ערן השריונר באסון המסוקים. שני ערן – שני לוחמים קרביים – שני חללים – סיפור ישראלי אחד. יהי זכרם ברוך.

לרון חולדאי

אני איתן, אביו של ערן חי פרץ, שנהרג באסון המסוקים.

ברצוני להודות לך על שהקדשת את דברייך ביום הזיכרון לערן כהן ולערן פרץ בני.

אכן כולנו רקמה אנושית אחת, וחיינו שזורים זה בזה, מארג עדין של זיכרונות משותפים, שמונחים זה ליד זה, מוצפנים במכמני הנשמה, ממתנים.

מאוד רגשת אותנו בדברייך על שני הערנים שהם אכן סיפור ישראלי של תקומת הארץ הזאת. משפחה פרץ – דור שישי בארץ, ומשפחת כהן - נצר לניצולי שואה וממקימי קיבוץ דגניה א'. ובתווך שני ערנים, בשנות העשרים לחייהם, קבורים זה ליד זה מחוברים בעבותות כאב, זכרונות, החמצה ותקווה.

ודור נושק לדור, והחיים זורמים במסלולם, ולפעמים קמצא ובר-קמצא מזנבים בעקבנו, מעוררים סימני שאלה לגבי המחיר הכבד מנשוא שמשלמות משפחות השכול.

מי ייתן ונהיה ראויים לבנינו שלא נמצא שה ליד מזבח חייהם.

איתן פרץ